

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Optrin af Kæmpelivets Undergang i Nord

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Optrin af Kæmpelivets Undergang i Nord", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1809_169A-com-root.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

helte-, krigerlivets.

ty. 'Det er et tomt og frugtesløst vovestykke / at ville standse tidens roterende hjul, / bevinget fører timerne det bort, / det nye kommer, det gamle er forsvundet' (overs. GV). Mottoet stammer fra Friedrich Schillers digt "An Göthe, als er den Mahomet von Voltaire auf die Bühne brachte" (1800), strofe 4, vers 4-8. Vers 4 i Schillers original lyder dog 'Es wär' ein eitel [...]'; det er en konjunktiv, der kan oversættes 'Det ville være et tomt [...]'.
tiltalte.

her: mening, en hensigt.

indført.

helte-, krigerånd.

havde sin bolig, fandtes.

klart, synligt.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

bragt til verden, født.

forstand, forståelse.

kun, blot.

rådden.

rundt omkring.

ret til at dømme eller tillade.

allerede.

herredømme.

helte-, krigerlegeme; en hentydning til de tre dramaer i værket, eller til den større helhed, som værket var tænkt som en del af.

andet end.

gøre opmærksom.

dvs. afpudsning.

sjællænder.

hovgoder, dvs. offerpræster ved et hov (oldnordisk gudehus eller tempel).

følgesvende, livvagter.

lytte.

hertugdømme.

også.

her: latinske, romanske.

samlet betegnelse for romanske eller keltiske sprog, her om sproget talt i det normanniske område i Nordfrankrig.

sprog.

sproget.

skik, vane.

sprog.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

kaldte, navngav.

beboet.

allerede.

udtryk for.

endnu.

herre over et fylke. Et fylke var i (norsk) oldtid og middelalder et større distrikt, der udgjorde en administrativ enhed og tillige en retskreds med eget tingsted.

skønt.

ætlinge, efterkommere.

allerede.

herre over et fylke. Et fylke var i (norsk) oldtid og middelalder et større distrikt, der udgjorde en administrativ enhed og tillige en retskreds med eget tingsted.

angriber sine egne.

større ret, god grund.

således.

dvs. hil være dig! (arkaiserende). Ordet er en sammensætning af det gammeldanske 'hel' og 'sæl', dvs. hel og lykkelig, salig. Det fungerer som en hilsen.

standset tungen, dvs. gjort tavs.

standset, dvs. gjort tavs.

uden tvivl.

her: troldkarle.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

Grundtvigs historiske eller mytiske forlæg til denne person har ikke kunnet identificeres.

uden tvivl.

blev skibet slået i stykker, led vi skibbrud.

Grundtvigs historiske eller mytiske forlæg til denne person har ikke kunnet identificeres.

skal.

Grundtvigs historiske eller mytiske forlæg til denne person har ikke kunnet identificeres.

asaguden Thors hellige tegn.

kaldes.

udtryk, der kendes fra folkeviser og oldnordiske fortællinger. I ældre tid var guldlegeringer ofte mere rødlige (pga. kobbermængden), end de er i dag.

Grundtvigs historiske eller mytiske forlæg til denne person har ikke kunnet identificeres.

da.

Grundtvigs historiske eller mytiske forlæg til denne person har ikke kunnet identificeres.

hvad (med).

hørt nyt om.

allerede.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

gå (gl. imperativ singularis).

går i graven.

frydefuldt liv.

vane, skik.

helte-, krigertroen (dvs. asatroen).

underfuldt, mirakuløst.

kun, blot.

okser.

bed, her i betydningen åd (præteritum pluralis af bide).

da.

også, desuden.

også.

Odins skikke, her i bredere betydning: asatroen.

kaldes.

okserne.

forskellig.

endnu.

forskellige.

asaheltens, -krigerens.

messeskjorte, hvid kjortel båret af præsten under gudstjenesten.

følgesvende, livvagter.

dvs. hil være dig! (arkaiserende). Ordet er en sammensætning af det gammeldanske 'hel' og 'sæl', dvs. hel og lykkelig, salig. Det fungerer som en hilsen.

mand, med hvem man er kommet i slægt gennem ægteskab, her: svigersøn.

kaldes.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

gå (gl. imperativ singularis).

skal gå (gl. optativ pluralis af gå).

gik (gl. præteritum pluralis af gå).

her: midvinterfest.

gjorde til skamme, vanærede.

var (gl. præteritum 2. person singularis af være).

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

foran.

undskylder, forklarer.

komme herfra med livet i behold.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

kun, blot.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

nærmer sig (i tid).

foretrækker, vælger.

følgesvende, livvagter.

forklar dig, undskyld dig.

huer, behager.

midvintertid, tiden omkring midvinterfesten.

allerede.

gå i forrådnelse.

ændring i skik og vane.

mærkeligt.

midvinter.

allerede.

tæven.

tie helt stille.

sådan.

blød som en kælling, dvs. mangle karakter og hårdhed.

en sand beretning.

sank (gl. præteritum pluralis af synke).

endnu.

følgesvende, livvagter.

mand, med hvem man er kommet i slægt gennem ægteskab, her: svigerfar.

uvirkeligt, forunderligt.

da.

ærgrede.

vanæret.

endnu.

helte, krigere.

bestemmer.

følgesvendenes, livvagternes.

sving (gl. imperativ pluralis).

stød (gl. imperativ pluralis).

neden for.

rundt.

gik (gl. præteritum pluralis af gå).

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

mand, med hvem man er kommet i slægt gennem ægteskab, her: svigerfar.

sådan.

gravøl (eller at drikke på, at én snart må dø).

også.

gå.

fremføre.

sønderrevet.

jeres.

larm, udskælden.

i høj grad.

kaldes.

således.

kaldes.

magt, overgreb.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

tirre, ophidse.

hellere.

gå (gl. imperativ singularis).

her: troldkarl.

afviste.

gravens rand.

her: døgn.

endnu.

den.

endnu.

da.

her: giver ikke op.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

dvs. fremmed.

dvs. bragte mig i en pinefuld tilstand pga. urolige, modstridende følelser eller samvittighedsnag.

indelukke eller grav med giftige slanger.

beroligede, dæmpede.

snød, narrede.

barrieren, grænsen.

pinefuld.

kast (gl. imperativ pluralis).

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

også.

helte-, krigerskik (sædvane).

allerede.

helte-, krigergammen (fryd).

således.

kun, blot.

følgesvendene, livvagterne.

endnu, stadig.

ætling, efterkommer.

mægtige.

flæense, sønderrive.

lænker.

følgesvendene, livvagterne.

angribe.

her: troldkarlens.

feje, svage person (tøsedreng).

gå (gl. imperativ singularis).

følgesvendene, livvagterne.

hovgode, dvs. offerpræst ved et hov (oldnordisk gudehus eller tempel).

uden tvivl.

benyttes.

juleblot (norrøniseret af Grundtvig), dvs. offerfest, der i hedensk tid blev afholdt omkring midvinter.

indtrådte (gl. præteritum af indtrine, sideform til indtræde).

hovgode, dvs. offerpræst ved et hov (oldnordisk gudehus eller tempel).

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

i høj grad.

tyder runerne.

gå (gl. imperativ singularis).

rundt om.

følgesvende, livvagter.

tjælde, dvs. vægtæpper.

vævede stof.

hovgoder, dvs. offerpræster ved et hov (oldnordisk gudehus eller tempel).

endnu.

kun, blot.

eller.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

beklædtes min hal med sorte tæpper.

beklædtes med sorte tæpper.

følgesvendene, livvagterne.

heller ikke.

endnu.

helte-, krigerstamme.

også.

her: frugter.

hør (gl. imperativ pluralis).

må I høre (optativisk form).

bestemmer.

sådan.

ræk (gl. imperativ pluralis).

ætling, efterkommer.

også.

eller.

styrkeløs, svag.

helte-, krigermærket (mærket fra fjendens sværd).

juleblot (norrøniseret af Grundtvig), dvs. offerfest, der i hedensk tid blev afholdt omkring midvinter.

følgesvend, livvagt.

hovgoder, dvs. offerpræster ved et hov (oldnordisk gudehus eller tempel).

forsamlede.

lytte.

da.

tilholdssted for vikinger.

skjul.

dvs. fremmed.

dåd, bedrift.

forsamlede.

herske over.

oplad, løft (gl. imperativ pluralis).

helte, krigere.

se (gl. imperativ pluralis).

skik, vane.

se (gl. imperativ pluralis).

helten, krigeren.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

vidunderligt syn.

helte-, krigerminde.

samlet.

bringe.

uenighed, uoverensstemmelse.

helte-, krigerhånd.

begge.

gå.

også.

hvidtekalk, dvs. maling.

sådan.

helte-, krigerhånd.

dvs. være medbestemmende over.

helten, krigeren.

har lyst til, tør.

fremstige, fortælle.

dem (gl. akkusativ).

styrken.

kun, blot.

udholdt.

kulde.

gives.

kæmpelag, dvs. forsamling af helte, krigere.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

forlade, sejle bort fra.

helte, krigere.

dåd, bedrift.

sådan.

selvom.

(frem)stråle, skinne.

styrke.

også.

endnu, stadig.

sådan.

betegner en kegleformet top på en hat eller hjelm.

må blande (optativisk form).

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

højre hånd.

heltes, krigeres.

ødelægge, æde.

inden for.

kulde.

også.

nærmeste.

forsamledes.

endog, også.

endnu.

sammen med en anden (en selv og én til).

uden tvivl.

således.

heltene, krigerne.

gå frem.

indholdstomt fyldord (poetisk, folkevisestil).

helten, krigeren.

går frem.

sådan.

endnu.

mæle, evnen til at udtrykke sig.

også.

smuk.

helte, krigere.

også.

kun, blot.

helte, krigere.

højsal, dvs. pragt- eller festsal.

helten, krigeren.

våbenleg, kamp; efter valkyrien Hildur.

også.

her: valkyriernes sæde hos Odin. En dis er i den nordiske mytologi en betegnelse for et overnaturligt kvindeligt væsen, her: valkyrie.

smukke.

helte-, krigerliv.

kampe på slagmarken.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

allerede.

længes, stræber.

også.

sådan.

blev betvunget (præteritum passiv af betvinge; ODS noterer, at ordet er yderst sjældent anvendt, og henviser kun til nærværende tekststed).

følgesvende, livvagter.

endnu.

samler.

her: Hakon Jarl. (H)ladejarl er et fælles tilnavn for den slægt af norske jarler, der herskede fra herresædet Lade gård nær Trondheim i 900- og 1000-tallet.

styrke.

sådan.

også.

mægtige.

dersom, hvis.

skal gå ud (optativisk form).

dvs. "Vølvens Spådom" (i *Den ældre Edda*).

er standset her, dvs. har lagt til her.

nær.

dæksforhøjning i agterstavnen af et langskib, hvor skibets fører havde sin plads.

gik (gl. præteritum pluralis af gå).

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

siden, eftersom.

overmodigt.

vrøvler, dvs. vrøvlehoved.

også.

allerede.

dvs. mandehoveder.

helte, krigere.

nærmeste.

slægtskab.

på.

slægtskab.

helt, kriger.

men.

kan vel godt anbefale mig, tilråde mig.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

betegner en kegleformet top på en hat eller hjelm.

betragte.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

ønsker ikke.

kun, blot.

begge.

kun, blot.

kamp, strid.

må du lægge skibet over for ham, dvs. kæmpe mod ham til havs.

da.

lagt ud, dvs. sejlet ud og klar til kamp.

hejst op.

porthvælvingen.

samle.

allerede.

da.

skik, vane.

dødelige sår.

benævner, kalder.

også.

toget.

med god samvittighed kan garantere for dig.

gå (gl. imperativ singularis).

raske, brave.

også.

sådan.

gravøl (eller at drikke på, at én snart må dø).

endnu.

slægtskab.

nuvel.

hørt, erfaret.

sidde overhørig, ignorere.

helt bestemt, sikkert.

endnu.

da.

helte, krigere.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

red (gl. imperativ pluralis), dvs. klargør.

gik (gl. præteritum pluralis af gå).

skik.

gerning.

endnu.

også.

gravøllet.

sikkert, givetvis.

samlet.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

hu, sind.

kun, blot.

allerede.

helte, krigere.

tilbragte.

dåd, bedrift.

gerning.

kun, blot.

kæmpede for sjov.

endnu.

vandre rundt.

undertvang dem kongesædet (dvs. den kongelige magt og autoritet).

også.

forsamles.

kreds.

tale, sprog.

fortæller.

befolkede, opdyrkede.

lytte.

hvæsser, skærper.

også.

behændige.

syр søm på kanter.

også.

sådan.

jeres.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

lovsang, pris.

endnu.

bosætte dig.

høvdingefylke, landområde. En herse var i oldtidens Norge navn for en høvding, og et fylke var i norsk oldtid og middelalder et større distrikt, der udgjorde en administrativ enhed og en retskreds med eget tingsted.

høvding. Betegnelsen stammer fra oldtidens Norge.

mon.

gave, foræring.

eller er også.

gave, foræring.

dvs. fremmed.

et oldnordisk lokvad, heltedigt.

gående.

dvs. hil være dig! (arkaiserende). Ordet er en sammensætning af det gammeldanske 'hel' og 'sæl', dvs. hel og lykkelig, salig. Det fungerer som en hilsen.

her: troldkarle.

rundt omkring.

helte, krigere.

bo.

bor.

foran.

gravhøje for helte, krigere.

gengangere.

dvs. fremmed.

endnu.

lat. 'jeg bekender'. Det første ord i den katolske messes syndsbekendelse, her brugt som betegnelse for hele bekendelsen.

asaguden Thors hellige tegn.

fordreje, forvrænge.

følgesvende, livvagter.

troldkarle eller overnaturlige væsner.

her: fostersøn.

bestemt.

slægtskab.

også.

misbruges.

indhugges.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

endnu, endda.

hvæsset, skærpet.

gerning.

afgør sagen eller striden.

slægtskab.

ikke.

betegnelse for en person, der løber på ski. Oprindeligt om indbygger i det nordligste Skandinavien, som almindeligvis færdedes på ski. I førstetrykket står 'Skeidfin', der formentlig er en tekstfejl. Det kan være en sætterfejl, men Grundtvig kan også have sammenblandet det norrøne verbum skríða med substantivet skíð, der kan betyde ski, eller med substantivet skeið, der kan betyde løb.

Lad det være sådan! (optativisk form).

skal komme (optativisk form).

helt, kriger.

eftersom.

ganske vist.

forårsage døden (folkeviseudtryk).

gerning, handlemåde.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

skønt, selv om.

hynden.

også.

som en helt, kriger.

således.

gå ud.

kaldes.

sådan.

udgik (gl. præteritum pluralis af udgå), dvs. gik ud.

følgesvende, livvagter.

forsamlet.

endnu.

sværger.

nuvel.

sådan.

gå (gl. imperativ singularis).

hør (gl. imperativ pluralis).

endnu.

også.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

gerning.

hør (gl. imperativ pluralis).

jeres.

før.

skyttel.

dvs. Palnatoke har opsagt sin troskab over for kongen.

allerede.

sjællænder.

dæmpedes.

befalede (gl. præteritum).

sårer mig. Handling, der skal sikre, at man efter sin død kommer til Odin i Valhal, når man ikke får mulighed for at dø i kamp.

begge.

helte, krigere.

styrke.

endnu.

følgesvende, livvagter.

gik (gl. præteritum pluralis af gå).

sådan.

også.

endnu (tilbage).

da.

bor.

også.

nuvel.

sygdom (sot), der rammer mange folk i et land.

styrer, bestemmer.

kun, blot.

styrke.

styrer, bestemmer.

også.

havet.

allerede.

forsøge, udholde.

bevæge os.

helte, krigere.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

krigstogt, leding.

går (gl. sideform til gå).

allerede.

endnu.

de hedenske præster.

sådan.

fæste, håndtag.

såret.

forsamler rundt om.

styrke.

samlet.

helt, kriger.

styrkens.

styrke.

styrken.

også.

styrkens.

også.

ganske vist.

styrken.

også.

kun, blot.

også.

skønt, selvom.

fortælles, fremsiges.

underfulde, forunderlige.

sådan.

gik (gl. præteritum pluralis af gå).

fandt (gl. præteritum pluralis af finde).

styrke.

stræbe, tragte.

nok en gang, igen.

styrke.

eller.

blomsten.

smukkeste.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

hænger ned.

underfulde, forunderlige.

lytte.

her: fortællinger fra en svunden tid, sagn.

styrke.

forsamler rundt om.

hu, sind.

styrer.

kalder.

gå (gl. imperativ singularis).

fornuft.

forstødt, vist bort.

spion.

lige netop.

Fingal kendes fra keltisk mytologi og er hovedperson i dele af digtcyklussen *Ossians digte* (1760-63). Ossian var en barde, der skrev digte på gællisk. Læsningen af digtene førte i romantikken til en stigende interesse for den overleverede folkepoesi. Digtene viste sig dog at være en konstruktion, skrevet af den skotske forfatter James Macpherson på grundlag af fragmenter af gællisk oldpoesi.

lovprise.

Fingal kendes fra keltisk mytologi og er hovedperson i dele af digtcyklussen *Ossians digte* (1760-63). Ossian var en barde, der skrev digte på gællisk. Læsningen af digtene førte i romantikken til en stigende interesse for den overleverede folkepoesi. Digtene viste sig dog at være en konstruktion, skrevet af den skotske forfatter James Macpherson på grundlag af fragmenter af gællisk oldpoesi. Grundtvig har formentlig været overbevist om digtenes historicitet.

sprog.

blandet.

styrke.

hu, sind.

fodspor.

gik (gl. præteritum pluralis af gå).

aften ved midvinterfesten.

også.

da.

sygdom (sot), der fører til døden.

også.

aften ved midvinterfesten.

trætte (mødige).

her: gik.

endnu.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

heller.

komme op.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

omkring.

allerede.

nære.

således.

eller.

lindormen, dvs. slangen eller dragen.

rundt.

snoede.

lindormen, dvs. slangen eller dragen.

også.

stukket (gl. præteritum participium af stinge).

giftslanger.

endnu.

udlægge sådan.

her: salmer og bønner, der hørte til på fastlagte tidspunkter af døgnet i den katolske kirke.

styrke.

tove.

rundt, omkring.

gå.

således.

kun, blot.

allerede.

også.

bringes til standsning.

falde til ro.

sådan.

svarede (gl. præteritum af svare).

også.

dåd, bedrift.

sådan.

gående (gl. præteritum participium af gå).

eller.

samlet.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

endnu.

også.

endnu.

forsamledes.

går.

for at.

endnu.

skik, vane.

da.

erfarede, fik nys om.

eller.

svigte.

gik (gl. præteritum pluralis af gå).

følgesvende, livvagter.

tæt på hvor.

følgesvendene, livvagterne.

rundt om.

sådan, således.

helten, krigeren.

sådan.

sluk (gl. imperativ pluralis).

påkalde.

forsamlet.

et geografisk område, som udgjorde en administrativ enhed. Jylland var opdelt i 14 sådanne sysler.

udvælge.

kalde.

vælge.

sig (gl. imperativ pluralis).

forhandles.

vælg (gl. imperativ pluralis).

passer eller sømmer sig.

sådan.

vælg (gl. imperativ pluralis).

hu, sind.

bekend (gl. imperativ pluralis).

sig (gl. imperativ pluralis).

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

sådan.

afgud.

skynd (gl. imperativ pluralis).

skik, vane.

samles.

dvæl (gl. imperativ pluralis).

hovgoder, dvs. offerpræster ved et hov (oldnordisk gudehus eller tempel).

de hedenske præster.

frem.

kreds.

de hedenske præster.

skal visne (optativisk form).

omkring.

lovprisning.

de hedenske præster.

gik rundt om (gl. præteritum pluralis af omgå).

sådan.

sku (gl. imperativ pluralis).

dvs. altrenes (offerstenenes), jf. strofe 38 i *Vavtrudnesmål*.

dåd, bedrift.

de hedenske præster.

skræmte.

hedensk præst.

de hedenske præster.

udvalgt.

hvæset, skærpet.

skålen.

udgyder, udtømmer.

kosten, som anvendtes til at stænke eller påsmøre offerdyrs blod, her på en blotsten (offersten).

sådan, således.

kampesten.

selvvalgte.

minde- eller erindringsskål.

sådan.

følgesvende, livvagter.

skik, vane.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

eller.

endnu.

død.

også.

helte, krigere.

sørge over.

gjorde sig klar til.

hellere.

gravøllet.

kun, blot.

slet, foragtelig gerning.

da.

valgtes.

hvornår.

går.

vende dig bort, opgive.

forfædrenes skik.

sådan.

også.

endnu.

igen.

eller.

lænker.

bo; muligvis helt konkret: bygge.

må her forstås: sejrsmonumentet. Replikken refererer til *Vølusþá* (da. *Vølvens Spådom*). Den oldislandske tekst har 'sigtóptir', da. sejrstomter eller sejrsmarker.

allerede (betydningssvagt, næsten tomt fyldord, poetisk).

endnu, endog.

allerede.

bemærkelsesværdige.

endnu.

snor, vikler.

styrke.

hu, sind.

gerning.

tåbelig.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

også.

styrke.

også.

sådan.

helte, krigere.

helt sikkert.

dvs. i graven.

sådan.

forunderlige, underfulde.

ætlinge, efterkommere.

genganger.

middagstide.

troldmand.

dåd, bedrift.

helte-, krigerkraft.

kaldes.

meget vel.

bortjaget, forsvundet.

forstand.

styrke.

hu, sind.

endnu.

føre, styre.

endnu.

således.

ætling, efterkommer.

kun, blot.

styrke.

slanger.

helte, krigere.

det aner mig dog.

også.

helte, krigere.

kaldes.

skik.

endnu.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

dvs. sår.

rids, her: stik.

også.

sværdfæstet.

ridsede, her: stak.

Grundtvigs historiske eller mytiske forlæg til denne person har ikke kunnet identificeres.

troldmand.

hovgoder, dvs. offerpræster ved et hov (oldnordisk gudehus eller tempel).

for at.

tilsmudse, besudle.

næsten.

gravøl.

sådan.

endnu.

fremfor alt.

helt sikkert.

endnu.

modløs.

helt, kriger.

endogså, også.

kort.

forunderlige, underfulde.

styrelse, her: bestemmelser.

samler.

bud om at blive til (skaberord).

selskab (for manden).

sådan.

ikke.

endnu.

sådan.

lumske, snedige.

endnu.

lumske, snedige.

hvornår.

hellere.

sådan.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

gå (gl. imperativ singularis).

endnu.

gå (gl. imperativ singularis).

må tilgive (optativisk form).

gå (gl. imperativ singularis).

endnu.

var trængt tilbage, var i knibe.

heltes, krigeres.

udtryk, der kendes fra folkeviser og oldnordiske fortællinger. I ældre tid var guldlegeringer ofte mere rødlige (pga. kobbermængden), end de er i dag.

hovgoder, dvs. offerpræster ved et hov (oldnordisk gudehus eller tempel).

hedensk præst.

for at udvælge de krigere, der skal falde eller er faldet i kamp.

hersker over, styrer.

retfærdig.

endnu, stadig.

hedensk præst.

blot (gl. imperativ pluralis).

skaf (gl. imperativ pluralis).

hedensk præst.

hersker over, styrer.

retfærdig.

vennesæl, dvs. afholdt, populær.

de hedenske præster.

dvs. gudinder knyttet til et bestemt offerhus (hov, tempel).

Grundtvigs forklaring er korrekt i den forstand, at hørg (el. harg) på oldnordisk betegner en helligdom især for gudinder. Brud skal forstås i betydningen kvinde, hvorved den samlede mening er 'templets kvinder', dvs. de gudinder, der blev tilbedt i et givet tempel.

kaldes.

troldmand.

kalde.

dvs. gudinder knyttet til et bestemt offerhus (hov, tempel).

de hedenske præster.

ganske vist.

gå (gl. imperativ pluralis af gå, poetisk).

hedensk præst.

stødt fra sig.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

hedensk præst.

dvs. gudinde knyttet til et bestemt offerhus (hov, tempel).

går.

hvornår.

styrke.

også.

sådan.

hvem (benyttes i forbindelse med indrømmende ord).

styrke.

det fuldkomne.

styrke.

det fuldkomnes.

styrke.

stræber, tragter.

kalder.

styrke.

ætling, efterkommer.

hu, sind.

styrke.

dvs. nu begynder de på skibene igen at angribe hinanden (skibene lægger sig ræling ved ræling, for at besætningerne kan borde modstandernes skib).

skal tænke (optativisk form).

helte, krigere.

samler.

da.

hu, sind.

okser.

endnu.

person af fornem herkomst.

vælg.

samles.

endnu.

allerede.

troldmand.

selv.

går.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

således.

gå (gl. imperativ singularis).

blus (gl. imperativ pluralis).

snor, vikler.

heltenes, krigernes.

helte-, krigerarm.

væne viv, dvs. hustru eller kære hustru.

sådan.

også.

væne viv, dvs. hustru eller kære hustru.

fjer.

heltes, krigeres.

også.

helte, krigere.

således.

kaldte.

helt, kriger.

dog, alligevel.

sådan.

helte, krigere.

styrke.

helte, krigere.

Grundtvigs historiske eller mytiske forlæg til denne person har ikke kunnet identificeres.

belæstet, lastet.

helt, kriger.

sår, som viser, at de er døde i kamp og kan lukkes ind i Valhal.

i høj grad.

gå (gl. imperativ singularis).

Grundtvigs historiske eller mytiske forlæg til denne person har ikke kunnet identificeres.

riv (gl. imperativ pluralis).

før (gl. imperativ pluralis).

kom (gl. imperativ pluralis).

dvs. en person, der er genstand for alles foragt.

Grundtvigs historiske eller mytiske forlæg til denne person har ikke kunnet identificeres.

gravøl.

gå (gl. imperativ singularis).

gå.

foran.

sådan.

helte, krigere.

også.

genganger.

navnet på Olav Tryggvasons (Olufs) langskib.

endnu.

også.

styrkens.

helte-, krigerslægten.

samlede.

helt, ganske.

udvalgte.

endog, yderligere.

eller.

forunderlig, underfuld.

helte, krigere.

også.

ætling, efterkommer.

berettiget i kraft af sin fødsel.

arvegods, ejendom.

er (gl. præsens 2. person singularis af være).

heltes, krigeres.

også.

helte-, krigerdød.

tvivlene (pluralis, jf. pronominet 'Dem' to vers efter i samme replik).

henfører til substantivet 'Tvivl' (pluralis) to vers før i replikken.

helt, kriger.

kun, blot.

kalder.

hvornår.

helte-, krigerslægten.

kald.

slet, foragtelig gerning.

død.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

sådan.

valgt.

skal du fare (optativisk form).

underfulde, forunderlige.

befaler.

hu, sind.

styre, bestemme.

heltene, krigerne.

bestemmer.

(lang)skib.

stævnen (der kunne være prydet med et udskåret billede af en drage).

endnu.

bestemmer.

også.

bestemmer.

gå.

går.

bestemmer.

eftersom.

går.

bestemmer.

sådan.

langt mere.

jammer, sorg.

bestemmer.

fortaltes.

lyttede.

bestemmer.

skal han trøste (optativisk form).

bor.

sorgfuldt.

sådan.

heltens, krigerens.

helt, kriger.

vanartet, degenereret.

helten, krigeren.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

hu, sind.

når.

If. P.F. Suhms *Historie af Danmark*, der er en historisk hovedkilde for Grundtvig, var den lille Toke ikke Vagns søn, men hans nevø (1787, s. 139).

bud om at samle det våbenføre mandskab (stævning).

frygtsom, ængstelig.

allerede.

styrke.

selskab.

slange, drage.

sno, vikle.

heroisk.

allerede.

helte, krigere.

styrke.

gå.

led (gl. imperativ pluralis).

sig (gl. imperativ pluralis).

død.

helt, kriger.

dvs. brat, snart.

If. P.F. Suhms *Historie af Danmark*, der er en historisk hovedkilde for Grundtvig, var den lille Toke ikke Vagns søn, men hans nevø (1787, s. 139).

foran.

If. P.F. Suhms *Historie af Danmark*, der er en historisk hovedkilde for Grundtvig, var den lille Toke ikke Vagns søn, men hans nevø (1787, s. 139).